

Predkladacia správa

Výzvy súčasnosti, ktorým dnes v zmenenej bezpečnostnej situácii čelíme, kladú vysoké nároky na ich komplexné zvládanie. Svojím charakterom si vyžadujú spájať úsilie viacerých krajín, žiadna z krajín nemá dnes schopnosť čeliť týmto výzvam osamotene. Z pohľadu Organizácie Severoatlantickej zmluvy, teda aj Slovenskej republiky ako jej plnohodnotného člena, sa kolektívna obrana stala oveľa výraznejšou kľúčovou úlohou ako tomu bolo v minulosti, a aj naďalej zostáva jednou z jej hlavných zodpovedností.

Základným princípom je pritom predchádzanie konfliktom a vojne, ochrana spojencov, zaistenie slobody rozhodovania a realizácia rozhodnutí, ako aj ochrana hodnôt, na ktorých Aliancia stojí - sloboda jednotlivca, demokracia, ľudské práva a vláda zákona. Schopnosť obrany a odstrašenia je podporená náležitými spôsobilosťami, nukleárnymi, konvenčnými, ako aj protiraketovými, ktoré sa vzájomne dopĺňajú.

Za jeden zo základných elementov aliančnej obrannej stratégie sa už dlhšiu dobu považuje odstrašenie. Hlavným nositeľom zmien aliančnej obrany a politiky odstrašenia je Akčný plán pripravenosti (RAP) schválený na summite NATO vo Walese v roku 2014. Jeho cieľom bolo zaistiť pripravenosť NATO reagovať rýchlo a účinne na nové bezpečnostné hrozby z východu, ako aj z juhu. Ide o najvýznamnejšie posilnenie kolektívnej obrany NATO od konca studenej vojny. Na základe RAP bola následne počas summitu NATO vo Varšave v júli 2016 schválená posilnená zostava obrany a odstrašenia, ktorá poskytuje NATO široké spektrum možností na obranu aliančného územia, obyvateľstva, vzdušného priestoru a námorných liniek pred akýmkoľvek ohrozením z akéhokoľvek smeru. Medzi kľúčové témy samitu vo Varšave a následne aj v Bruseli v roku 2018 patrila téma posilnenia obrany a odstrašenia. Spojenci tak mali možnosť doplniť prijatý balík opatrení na posilnenie kolektívnej obrany, predovšetkým na vonkajšej hranici NATO na jej východnom krídle. Jedným z najzásadnejších rozhodnutí prijatých ešte vo Varšave v oblasti posilnenia kolektívnej obrany bolo schválenie posilnenej predsunutej prítomnosti (*enhanced Forward Presence – ďalej len „eFP“*) NATO v Poľsku, Litve, Lotyšsku a Estónsku. Členské štáty NATO rozhodli o rozmiestnení jednej mnohopráporovej skupiny v každom z uvedených členských štátov. Každú z týchto práporových skupín vedie jedna tzv. rámcová krajina.

V súčasnosti pôsobia príslušníci ozbrojených síl Slovenskej republiky v rámci eFP v počte do 152, pričom ich mandát, s ktorým vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky svojím uznesením č. 1890 z 20. júna 2019, končí 30. júna 2020. Cieľom predloženého materiálu je aj naďalej, spolu s ostatnými spojencami, demonštrovať jednotu NATO, odhodlanosť podieľať sa na eliminácii prípadných hrozieb a zabezpečiť interoperabilitu a vycvičenosť ozbrojených síl Slovenskej republiky. Z dôvodu realizácie opatrení na zabránenie šírenia COVID-19 sa predloženým materiálom navrhuje pokračovať v pôsobení aktuálneho príspevku Slovenskej republiky v eFP do 15. decembra 2020, a to formou zmeny v súčasnosti platného mandátu.

Predmetný materiál zároveň obsahuje návrh na vyslanie do 152 príslušníkov ozbrojených síl Slovenskej republiky, v rámci nového príspevku Slovenskej republiky do eFP,

v termíne od 15. decembra 2020 do ukončenia eFP. Uvedeným vyslaním sa zmení štruktúra príspevku Slovenskej republiky tým, že mechanizovaná rota sa nahradí účelovým zoskupením zahŕňajúcim aj príspevok do veliteľstva eFP a spôsobilosti prieskumu a doplnia sa spôsobilosti priamej a nepriamej podpory. Príslušníci ozbrojených síl Slovenskej republiky budú v rámci nového príspevku Slovenskej republiky plniť v eFP aj v rámci spôsobilostí priamej a nepriamej palebnej podpory a pôsobiť v tíme Vojenskej polície.

Z dôvodu odovzdania a prevzatia funkcií počas pravidelných rotácii personálu, sa materiálom zároveň umožňuje aj súčasné pôsobenie personálu oboch rotácii v eFP, a to v trvaní do 14 dní.